ProRail BV is voornemens om de hierna beschreven wijziging in de overeenkomst betreffende Monitoring tunnel Pannerdensch Kanaal met IV Infra door te voeren. In deze aankondiging van vrijwillige transparantie vooraf op grond van artikel 4.15 lid 1 jo. 4.16 lid 1 Aanbestedingswet beschrijft ProRail de wijziging en de juridische onderbouwing voor de rechtstreekse gunning.

Originele opdracht

Het Rijkswaterstaatproject ViA15 omvat het doortrekken van Rijksweg A15 tussen het knooppunt Ressen en Rijksweg A12 bij Zevenaar. Op bepaalde locaties in het tracé bestaat de kans dat ten gevolge van deze werkzaamheden zettingen plaatsvinden die van invloed kunnen zijn op de veilige berijdbaarheid van het spoor van de Betuweroute.

ProRail heeft in 2019 een overeenkomst met IV Infra gesloten betreffende de Monitoring tunnel Pannerdensch Kanaal. De opdracht betreft het ontwerpen, plaatsen en instandhouden van het monitoringssysteem en het uitvoeren van de metingen op de aangegeven locaties. De overeenkomst is gesloten met een looptijd tot uiterlijk 1 januari 2028.

Het doel van de monitoring van de Pannerdensch tunnel is het vroegtijdig inzichtelijk maken van verplaatsingen in x-, y- en z-richting, waardoor tijdig maatregelen genomen kunnen worden om veilig treinverkeer te borgen. De invloed van werkzaamheden (in ieder geval de grond- en waterbelastende werkzaamheden) vanuit het RWS-project ViA15 op de open toerit is groot, waardoor de functionaliteit, beschikbaarheid en veilige berijdbaarheid voor het goederenvervoer door de tunnel in het geding kunnen komen. Dit maakt monitoring noodzakelijk.

Aanleiding tot wijzigen overeenkomst

De monitoring van de Pannerdensch spoortunnel houdt direct verband met het door RWS uit te voeren project ViA15. In 2020 is de stikstofregelgeving gewijzigd. Als gevolg hiervan zijn de behandelingen van bezwaren en beroepen tegen het Tracébesluit door de Raad van State aangehouden in afwachting van beantwoording van prejudiciële vragen door het Hof van Justitie in dit kader. RWS heeft in afwachting van de uitkomst van de procedures over het Tracébesluit de uitvoering van het project moeten stilleggen. Op 2 oktober 2024 is het Tracébesluit onherroepelijk geworden. Op dat moment konden het RWS-project en de reeds gestarte monitoringswerkzaamheden weer worden hervat.

Als gevolg van de langdurige procedures en het stilleggen van het project door RWS heeft ook ProRail de gestarte uitvoering van de monitoringsovereenkomst moeten stilleggen. Na het onherroepelijk worden van het Tracébesluit in oktober 2024 heeft RWS de uitvoering van het project weer hervat en zijn ook de door ProRail uit te voeren monitoringswerkzaamheden weer aangevangen.

Door de opschorting van het project kunnen de monitoringswerkzaamheden niet meer binnen de initieel overeengekomen contractperiode worden uitgevoerd. Voortzetting van de monitoringswerkzaamheden gedurende de uitvoering van het project is noodzakelijk om de constructieve veiligheid van het kunstwerk en de veilige berijdbaarheid van het spoor te kunnen garanderen. Het is van belang dat de monitoring van de Pannerdensch tunnel ononderbroken wordt gecontinueerd om tot een betrouwbaar en bruikbaar monitoringsresultaat te kunnen komen.

ProRail is daarom voornemens de overeenkomst per 1 januari 2028 met vier jaar te verlengen.

Juridische onderbouwing

ProRail is voornemens om deze wijziging aan IV Infra op te dragen omdat de behoefte aan deze wijziging het gevolg is van omstandigheden die ProRail ondanks een zorgvuldige voorbereiding niet heeft kunnen voorzien (zoals bedoeld in artikel 2.163e Aw). Daarnaast is de verlenging van de overeenkomst noodzakelijk geworden om de monitoringsdiensten te kunnen voltooien (zoals bedoeld in artikel 2.163d Aw).

Onvoorziene omstandigheden

De noodzaak tot het wijzigen van de einddatum van de monitoringsovereenkomst is het gevolg van het stilleggen van het Rijkswaterstaatproject ViA15. Die stillegging is het gevolg geweest van langlopende procedures bij de Raad van State in verband met de stikstofproblematiek en de gewijzigde regelgeving

daaromtrent. Op dat moment was de monitoringsovereenkomst reeds gegund en in uitvoering. Het heeft meerdere jaren geduurd voordat het Tracébesluit onherroepelijk is geworden, omdat de behandeling van de bezwaren en beroepen werd aangehouden in afwachting van beantwoording van de prejudiciële vragen door het Hof van Justitie. Dit was door ProRail (en RWS) vooraf niet te voorzien, ondanks een zorgvuldige voorbereiding van de oorspronkelijke aanbesteding. Hierdoor heeft het tot oktober 2024 geduurd voordat een onherroepelijk Tracébesluit werd verkregen. Vanaf dat moment kon de uitvoering van het project door RWS en de monitortingswerkzaamheden door ProRail weer worden hervat.

Als gevolg van deze onvoorzienbare omstandigheden is het noodzakelijk de met IV Infra gesloten overeenkomst met ingang van 1 januari 2028 met vier jaar te verlengen. Dit is noodzakelijk om de monitoring ononderbroken te kunnen continueren om zodoende tot een betrouwbaar resultaat te komen ten aanzien van zettingen in de Pannerdensch tunnel als gevolg van de projectwerkzaamheden van RWS.

ProRail meent dan ook de voorgenomen wijziging gerechtvaardigd te kunnen opdragen aan IV Infra als gevolg van onvoorziene omstandigheden ex artikel 2.163e Aanbestedingswet.

Noodzakelijk aanvullende werkzaamheden

Daarnaast doet ProRail (subsidiair) een beroep op artikel 2.163d Aanbestedingswet, omdat de wijziging van de looptijd van de overeenkomst noodzakelijk is om de monitoring ononderbroken te kunnen voortzetten en te voltooien gedurende de uitvoering van de projectwerkzaamheden door RWS.

Doordat het project ViA15 tijdelijk is stilgelegd, kunnen niet alle noodzakelijke monitoringswerkzaamheden binnen de oorspronkelijk overeengekomen contractduur worden uitgevoerd. De monitoring is noodzakelijk om nauwgezet eventuele ongewenste verplaatsingen van de spoortunnel te kunnen volgen. Het ononderbroken continueren van de monitoring is essentieel om te kunnen bepalen of de verzakkingen binnen de toegestane marges zijn gebleven. Zonder verlenging van de monitoring kan geen oordeel worden gegeven over de vraag in hoeverre het project binnen deze marges is gebleven. Het is daarom noodzakelijk de looptijd van de overeenkomst te wijzigen van de einddatum van 1 januari 2028 naar 1 januari 2032.

Een verandering van opdrachtnemer is niet mogelijk, zowel om technische als om economische redenen, en zou leiden tot aanzienlijk ongemak en aanzienlijke kostenstijgingen. IV Infra levert een gespecialiseerde meetdienst, bestaande uit het uitvoeren van zeer nauwkeurige metingen met gebruikmaking van zelf ontworpen en uitvoerig geteste meetsystemen. Deze meetsystemen zijn en blijven eigendom van IV Infra. Het is niet mogelijk dat een andere partij de monitoringswerkzaamheden uitvoert met gebruikmaking van de meetapparatuur en systemen van IV Infra. Een verandering van opdrachtnemer zou daarom tot gevolg hebben dat alle ontwerp-, installatie- en monitoringswerkzaamheden opnieuw moeten worden uitgevoerd. Dat betekent dat ProRail alle reeds gemaakte kosten opnieuw zou moeten maken. Afgezet tegen de reeds gemaakte kosten zou dit leiden tot een aanzienlijke kostenstijging.

Bovendien zou bij een verandering van opdrachtnemer met andere meetapparatuur de reeds uitgevoerde meetreeks gedurende de uitvoering van het project worden onderbroken. Dit brengt een reëel risico met zich mee op onnauwkeurige metingen, waardoor de uitkomsten niet betrouwbaar en niet bruikbaar zijn. Dit kan risico's meebrengen voor de constructieve veiligheid van het kunstwerk en daarmee samenhangend de veilige berijdbaarheid van het spoor.

Een verandering van opdrachtnemer is derhalve niet mogelijk gelet op de economische redenen, de aanzienlijke ongemakken en de kostenstijgingen, zonder substantiële negatieve gevolgen voor planning, kosten en publieke belangen.

<u>Niet eens met deze beslissing</u>

Indien u het niet eens bent met deze beslissing van ProRail, kunt u dit binnen 10 kalenderdagen na publicatie van deze aankondiging schriftelijk en gemotiveerd aan de tendermanager kenbaar maken via de berichtenmodule van TenderNed. Het betrokken tenderteam zal op basis van uw reactie bepalen of de beslissing wordt ingetrokken of de geldende bezwaar- en beroepstermijn wordt opgeschort en nader onderzoek wordt verricht.

ProRail neemt tevens een opschortende termijn van twintig kalenderdagen na publicatie van deze aankondiging in acht. Indien u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen voornoemde termijn een kort geding aanhangig maken bij de rechtbank Midden-Nederland te Utrecht.

Met vriendelijke groet,

Robert Gielen

Tendermanager